

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HIRI ANTOLAMENDURAKO PLAN OROKORRA HASIERAKO ONESPEN AGIRIA

BIDERAGARRITASUN EKONOMIKO-FINANTZARIOAREN
AZTERKETA ETA IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN
MEMORIA

2018ko ABENDUA

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HAPO

HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

IRUÑA OKAKO HAPOaren HASIERAKO ONESPENAREN BERRIKUSPENERAKO AGIRIA

HIRIGINTZA AGIRIAREN idatzizko dokumentazioa:

- I LIBURUKIA INFORMAZIO ETA JUSTIFIKAZIO MEMORIA
- **II LIBURUKIA BIDERAGARRITASUN EKONOMIKO-FINANTZARIOAREN
AZTERKETA ETA IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN MEMORIA**
- III LIBURUKIA HIRIGINTZA ARAUAK eta I ERANSKINA
- IV LIBURUKIA BABESTUTAKO ELEMENTUEN KATALOGOA

HIRIGINTZA AGIRIAREN dokumentazio grafikoa:

- V INFORMAZIO PLANOAK
- VI ANTOLAKUNTZA PLANOAK

INGURUMEN AGIRIAREN dokumentazioa:

- VII LIBURUKIA INGURUMEN AZTERKETA ESTRATEGIKOA

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HAPO

HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

II LIBURUKIA

IRUÑA OKAREN HAPOrako EKONOMI-FINANTZA ETA IRAUNKORTASUN BIDERAGARRITASUN AGIRIA

HASIERAKO ONESPEN AGIRIA. 2018ko ABENDUA

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HAPO

HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

AURKIBIDEA

1.- EKONOMI-FINANTZA BIDERAGARRITASUN IKERKETA	1
1.1.- LANKETARAKO TRESNAK	1
1.2.- ESKAKIZUNAK	4
2.- HAPO-an AURREIKUSITAKO JARDUKETA EGITURATZAILEAK	6
2.1.- Udalez gaineko izaera lanak	7
2.2.- UDAL IZAERAKO LANAK	8
2.2.1.- Ebaluazio ekonomiko-finantzarioa: Iraunkortasuna.....	9
2.3.- IRUÑA OKAKO HAPO-aren BIDERAGARRITASUN EKONOMI-FINANTZARIOAREN EMAITZAK	18
2.3.1.- Hasierako premisak	18
2.3.2. Balioztatutako emaitzak.....	23
3.- IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN ANALISIA	25
3.1.- IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN OINARRIAK	25
3.2.- IRAUNKORTASUN ANALISIAREN TRESNAK	26
3.3.- IRUÑA OKAKO TOKIKO OGASUNEN ANALISIA.....	27
3.4.- INDIZEAK ETA RATIOAK	34
3.5.- UDALEKO FINANTZA AHALMENA: 2019-2022.....	37

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HAPO

HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

1.- EKONOMI-FINANTZA BIDERAGARRITASUN IKERKETA

1.1.- LANKETARAKO TRESNAK

Euskal Herriko Lurzoru eta Hirigintza 2/2006 Legeak indarrean sartzea eta Premiazko Neurriei buruzko 105/2008 Dekretua, Ohiko Ekonomi-Finantza ikerketari dagokionez eskakizun “berrien” sarrera suposatzen du, “indarrean” dagoen Legetik aterata. Nahiz eta hainbat alderdi zoriaren mende utzi eremuen edukia ez du mugatzen baina zenbait jardueren betebeharra nabarmentzen du eta elementu eta definizio berriak sartzen ditu Ekonomi-Finantza Bideragarritasun Planaren esparru zabalagoa egiteko eta konpromisoa hartzeko.

Bideragarritasun eta Iraunkortasun Ekonomiko Ikerketaren elementuak aipatzen eta definitzen diren artikuluko nagusiak hurrengoetan gauzatzen dira:

- Ekainaren 30eko, 2/2006 Lurzoru eta Hirigintza Legearen **62.art.** Dokumentazioa.
  - 1.- Plan orokorraren edukia formalizatuko da **izaera minimoaren** hurrengo dokumentuetan:
    - f) Ekonomi-Finantza bideragarritasun ikerketa.*
- **31.Art.** 105/2008 Dekretua, ekainaren 3koa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea garatzen duten premiazko neurriei buruzkoa.
- Urbanizazio-jardunen eragina. Hirigintza-antolamenduko planei buruzko dokumentazioa.
  - 1.- *Ingurumena Babesteari buruko 3/1998 Legea aplikatzearen bidez ingurumen-eraginaren baterako ebaluazioari (IEBE)....gutxienez honako dokumentazio hau bildu beharko dute.*
  - e) Hirigintza-jardunaren bideragarritasun ekonomiko eta finantzarioari buruzko azterlana.*
  - f) Iraunkortasun ekonomikoaren memoria; bertan, hirigintza-jardunak beharrezkoak diren azpiegituren ezarpenak eta mantentzeak, edo emaitzazko zerbitzuak abian jartzeak*

eta emateak eraginpean hartutako ogasun publikoetan duen eragina haztatuko da bereziki, baita hirigintza-jardun horrek urbanizazioaren xede den lurzorua kendu ondoren produkzio-erabileretara zuzendutako lurzoruaren azalera eta egokitzean duen eragina ere.

2/2006 Legearen 56 eta 93 artikulua aipatzen dituzte esparru hauek zehaztean Hirigintza Antolamendu zehatza f paragrafoan (56.f artikulua) eta hitz egiterakoan sektorizazio plan formulazioaren aurreko Baimenari buruz (93.2 artikulua).

Araudi garatuagoa ez dagoenez gaia hauen inguruan derrigortzen du, zentzu batean, justifikatzea ahal den eta modu hobekoan Hirigintza Antolamendu Plan Orokorren Proposamenak.

Honela, Ekonomia-Finantza ikerketa eta Bideragarritasun eta Iraunkortasun Ekonomiko esparrutik, ziurtasun handiarekin adierazi beharko da:

- Hirigintza jarduketaren inpaktua Herri Ogasunean. Ulertu behar da beharrezkoak diren zerbitzu azpiegituren martxa jartzea bezala eta mantentzea bezala (kontuan izan beharko da gainazalaren inpaktua eta kontsideratzen den lurzoruaren egokitzapena bere produkzio erabilerarako.
- Plan Orokorreko Proposamen osotasunaren justifikazioa.

Alderdi hauen elkartzea eta osagarritasunak HAPOan planteatzen diren hirigintza antolamenduaren proposamenak “egokitzea” esan nahi du, hauen ekonomia egikaritzaren ikuspuntutik eta hauen inguruan definitzen diren aurreikuspenetik.

“Hiriaren eraikitze kostua” deritzon analisia sakondu behar da, eta HAPOan planteatzen dena, azpimarratuz proposamen berriak eta batez ere izaera egituratzailekoak. Hau da, ikerketak egiaztatu behar du “planteatutako hirigintza garapenen bideragarritasun ekonomikoa” (ezin da ahaztu erabaki behar dela zein “ardura” daukan parte hartzen duen agente bakoitzak: organismo publikoak eta agente pribatuak).

- Egokitze legala, 02/2006 Lege berriarekin, “hirigintza tresnen” papera definitzen du, emanaz Hirigintza Antolamendu eta Hirigintzako Jarduketa Programei protagonismo zuzena Plan Orokorren Bideragarritasun Ekonomi-Finantza Ikerketan, erlazionatuagoa egoteagatik hirigintza antolamenduko “egikaritze graduarekin” eta ez bere determinazioaren hasierako eta aurreko faseekin.
- Denborazko horizonteak protagonismoa ere hartzen du. “Kortse” zehatz batean ebaluazio bat sartzearen zailtasuna denboraldi batean, batzuetan, egiten zuen Ekonomi-Finantza Ikerketa geratzea desfasatua espero ez den aurrekontu baten “funtzionamendua” desorekatzerakoan aurretik ezarritako datuak. Ebaluazio hau “irekia” kontsideratu behar dela uste da eta ezin da epaitu kalkulu edo behin betiko emaitza planteatutako proposamen bideragarritasunera bezala erlazionatuta.

Hortaz begiztatu behar da, ekonomia ebaluaketara “hurbiltze” bat bezala, egiturazko izaera jarduketa espezifikoetara eta bereziki zein antolakuntza eta betetzeari dagokionez.

Helburua da agiri hau ondorengo prozesu batean proiektatu ahal izatea programa, proiektu edo planen bitartez, ... Hartutako erabakiak, aurreikusitako parte-hartzen koste ekonomikoak zehaztasunez ebaluatuz.

Bere betetzea epe osoan zehar luzatu daiteke, zailtasun hau bi urteko edo epe luzeago duten programazioen gain eragina izan dezakete. Arazoa larriagotu daiteke, jarduketak aurretik egindako beste jarduketan menpe egotekotan, eta gainera hierarkikoki udalez gaineko izaerako administrazioen menpe egotekotan.

Azken finean, helburua ez da programazio zurruna zehaztea. Benetan interesatzen dena aurreikusitako akzio guztiak ekonomikoki bideragarriak izatea da, eta parte-hartzen duten hainbat administrazioen aurrekontu gaitasunen barruan sartzea. Beraz, jarduketa eta ekonomi erantzukizunak jarritako epean bideragarriak izatea.

Iruña Okako HAPOaren kasuan, programaketaren epea finkatu egiten da Planaren hasierako onespeneren ondoren, beharrezko zehaztapen guztiak kontuan hartuz

“erraztasunez” ebaluatu ahal izateko proposamen ezberdinak. AASSetatik datozen egikaritze eremuak sartzen dira eta proposatutako eremu berriak.

1.2.- ESKAKIZUNAK

Ekonomi-Finantza Bideragarritasuna, baditu ikerketa, hirigintza jarduketa osoa sinesgarria izateko ekonomiaren ikuspuntutik, beharrezkoak diren determinazioak ezagutzeko HAPO-an planteatzen da, era honetan Euskal Herriko Lurzoru eta Hirigintza Legearen 62. Art (ekainaren 30 2/2006 Legea) betetzen. HAPO berriko egitura eta zuzkiduren arteko Koordinazio eta gaitasun maila justifikatzeko osagarria den tresna bezala aurkezten da eta bere garapenerako beharrezkoak diren inbertsio mailak.

Egindako balorazioak “udalerrriaren berritze kostua” aztertzean zentratzen dira, kontsideratutako proposamenen inguruan antolatzen dira. Analsiak proposatutako garapenak ekonomikoki bideragarriak direla adierazi behar dute, kostu mota guztiak aztertuz, urbanizazio zamak, koefizienteak, etb... lantzen diren ari den lurzoruaren araberakoak, eta kudeaketa eremuetarako haztatu diren hirigintza eraikigarritasunak agertu behar dira.

Beste aldetik, Bideragarritasun Ekonomia-Finantza Ikerketaren beste funtsezko betekizuna organismo desberdin eta izaera publiko-udalerriko, bertoko, erkidegokoa edo estatuko ardurak “araztea” da - eta planteatutako proposamenen egikaritzean agente pribatuak, gehituz bere parte-hartzea hauen gastuetan (aurreikusitako gastuak). HAPOaren idazketak aldi berean, organismo ezberdinen konpromisoa eta esleipena erakarri behar dute, dagokion egikaritze unitateetan edota agintadun organismoetan.

Egikaritze gastuen ekonomi ebaluaketa ezinbestekoa kontsideratzen da, HAPOaren proposamenen multzoaren bideragarritasuna bermatu behar du, hau da, aurreikusitako Diru sartze eta Gastuen arteko oreka bat egotea, beraien egikaritzea bermatzeko, irizpideak zehaztuz hirigintza egikaritze eremuen arabera.

Hala ere, “une honetan” egindako ebaluaketa ekonomikoa ezin da behin betiko hartu, baizik eta lehenengo estimazio bezala.

Udalerrriaren hirigintza antolamendua HAPOaren eginkizun nagusia da, behintzat egiturazko antolamenduan ulertzen dena. Faseetan kontsideratzen den prozesu bat da

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO HAPO

HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

plangintzaren garapenerako tresnei dagokionez, Hirigintzako Jarduketa Programa (HJP), Urbanizazio Proiektuak, Birpartzelazio edo desjabetze Proiektuak, Eraikitze Proiektuak.

Egiturazko antolamendu parte handi batean ezinezkoa da informazio zehatz eta zorrotz bat edukitzea HAPOa idatzi den unean.

2.- HAPO-an AURREIKUSITAKO JARDUKETA EGITURATZAILEAK

Iruña Okan planteatzen diren beharrak konpondu nahian, HAPO-ak formulatzen du hirigintza antolamendu bat eta bere egikaritzeak inplikatzeko aniztasun eta dibertsitate jarduketaren garapena, garrantzi handikoak edo txikikoak, aldi berean, koordinazioa beharko du bere egikaritzerako.

HAPO honen Jarduketa Programa funtsezko gaiak definitzen dira:

- Objektuak, ildoak eta estrategiak.
- Sistema orokorrak burutzearen aurreikuspenak.
- Etapak eta epeak.

Jarduketa esparru bakoitzak (Antolamendu Diferitu Esparruak, Jarduketa Integratuak, Zuzkidura Publikoen Egikaritze Jarduketak- ZPEJ) baditu dagokion fitxak non zehazten dira aspektu garrantzitsu guztiak. Beraz, bideragarritasun ekonomi-finantzarioaren ikerketa honetan ebaluatuko dira Iruña Okako Udalak posizio garrantzitsua daukanak, izanez administrazio sustatzailea.

Jarduketa esparru bakoitzeko fitxek jasotzen dituzte operazioaren emaitzak, erabilgarri dauden datuetan oinarrituta.

Honela, bakoitzean agertzen da:

- Salmentak.
- Hirigintza zamak:
  - o Hirigintza estandarren zuzkidura minimoak 2/2006 Legea eta 123/2012 Dekretuaren arabera.
  - o Xehatutako kalifikazioa.
  - o Monetizazioak.
  - o Birkokapenak.
  - o Kalte-ordainketa zamak.

- Kutsadura zamak.
- Hirigintza lanak.
- Eraikitze gastuak.
- Beste gastuak.

Eta emaitza bezala:

- Sustatzailearen gastu guztiak.
- Sustatzailearen salmenta guztiak.
- Lurzoruaren balioa guztira.
- Lurzoruaren balioa m².
- Eragiketaren irabaziak guztira.
- Udalaren %15eko aprobetxamendua (lurzorua).
- Emaitzak.

2.1.- UDALAZ GAINEKO IZAERA LANAK

Izaera honen inbertsio garrantzitsuenak udalerraren barruan Garraio Sistema Orokorraren barruan daudenak dira, eta ondorengoak dira:

- Bateragarritze-Plana. Terminal Intermodal.
- Trenbide Saihesbidearen Plan Bereziak.

Bietan, Planaren koste orokorren esleipena argi eta garbi finantziazio erakunde bi dauzka: Eusko Jauriaritza eta Sustapen Ministerioa.

Hortaz, bere bideragarritasuna kasu honetan ez da zehaztu behar bere finantziazioa onartzeagatik, erakundeen mantentzeagatik eta udal eremuaren goi mailako administrazioengatik.

PLAN OROKORRAREN PROPOSAMENA: PLANGINTZA EREMUEN BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA, UDALEZ GAINDIKO ZUZKIDURA PUBLIKOKO BURUTZE JARDUKETETAN (KOMUNIKAZIO SISTEMA OROKORRAK: TRENBIDEZKOAK ETA OINEZKO ZEIN BIZIKLETENTZAT)

IZENA	Helburua	Gainazala (Hak)	Gastua (€)	Finantzazioa (Banaketa)	Udalaren menpean dauden gastuak
BATERAGARRITZE-PLANA. TERMINAL INTERMODAL	Jarduera logistikoentzako Terminal intermodala	30,73	---	% 100 Eusko Jaurlaritza	---
PLAN BEREZIA. AHT TRAZADURA	Abiadura Handiko Trenbide Tarte Madrila-Euskal Herria-Frantziako muga	---	---	% 100 SUSTAPEN MINISTERIOA	---
PLAN BEREZIA. ZADORRAREN BIDE BERDEA	Zadorra ibilbide berdearen Ibilbidea (ALHBBIB)	---	---	% 100 ARABAKO FORU ALDUNDIA	---

Iturria: Elaborazioa propioa.

2.2.- UDAL IZAERAKO LANAK

Plan Orokorrak proposaturiko hirigintza garapenak Planeamendu Esparru batzuetatik ondorioztatzen da, batzuk aurreko AASSetatik datozenak, beraz, egikaritze mailan kontsideratu beharko ziren. Beste batzuk, aldiz, agian ez da ezta bere tramitazioa hasi eta beste batzuk lehenengo aldiz proposatuko dira.

Plangintza esparruek bere baitan hartzen dituzte proposamen guztiak eta beraien artean harremana daukaten faktoreak: lagapenak, hirigintza lanak eta aprobetxamenduaren gauzatzea, ... Aurreikusitako hirigintza eraikinekin, fidagarrien diren hurbiltze urbanizazio kosteak eta burutzeko beharrezkoak diren kalte-ordainketa gastuak; hasieratik kosteak eta irabaziak ebaluatuz.

Udalak bereganatu behar dituen gastuak antolatzeke helburuarekin, banan-banan tratatuko dira hiri lurzorua eta lurzoru urbanizagarriaren arteko diru sarrerak, bai zuzkidura

publikoko egikaritze jarduketak egiteko zein plana indarrean dagoen bitartean egikaritze unitateen hirigintza aprobetxamendutik ondorioztatzen diren %15en diru sartzeak definitzeko.

2.2.1.- EBALUAZIO EKONOMIKO-FINANTZARIOA: IRAUNKORTASUNA

Jarraian agertzen diren tauletan Planean proposatutako eremu guztiak mugatzen dira, datu azpimarragarrienak. Garapenen bideragarritasun ekonomikoaren analisiak, aurreikusitako eraikuntzen ebaluaketa, urbanizazio lanen identifikazioa, kalte-ordainen gastuak, etb...behar du.

Aurkezten diren datu ekonomikoak errealistenak dira, baina hala ere estimazioak dira, hortaz garrantzi kuantitatiboa ezin da aldaezin bezala hartu. Garrantzitsuena, jarduketa eremu bakoitzeko bideragarria izatea da, bakarrik eta multzoan.

**PLAN OROKORRAREN PROPOSAMENA: PLANGINTZA EREMUEN BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. HIRI LURZORUA**

IZENA	Azalera (m ²)	Eraikigarritasuna guztira s/gainetik (m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik (m ² s/m ² a)	Etxebizitza kopurua				Dentsitatea (etxe./Ha)
				Etxe. Librea	T.E.	G.B.E.	ETXEBIZITZA K GUZTIRA	
AOP-N1 La Razuela	7.515	4.816	0,64	23	8	12	43	57
AOP-N2 Milagros González	2.767	2.663	0,96	9	0	12	21	76
AOP-N3 Errota	9.206	4.910	1,03	11	24	14	49	53
AOP-N4 Kare-Labea	4.751	4.959	1,04	22	0	18	40	84
AOP-N5 Iparraldeko Langraiz	33.518	20.958	0,63	39	40	101	180	54
AOP-N8 Bolen	1.128	450	0,40	2	0	0	2	18
GUZTIRA	58.885	38.756	0,66	106	72	157	335	57

Iturria: Elaborazio propioa.

PLAN OROKORRAREN PROPOSAMENA: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI LURZORUA. HIRI LURZORUA

IZENA	G.T. Sustatzailea (€)	Salmenta guztiak. Sustatzailea (€)	% 15. Udal Aprobetx. Lurzoruak (€)	Emaitzak (%)
AOP-N1 La Razuela	5.556.774	6.979.233	353.437	14,24
AOP-N2 Milagros González	2.810.843	3.487.439	186.422	14,28
AOP-N3 Errota	4.391.991	5.589.328	325.772	13,90
AOP-N4 Kare-Labea	5.485.824	6.661.140	381.200	14,43
AOP-N5 Iparraldeko Langraiz	23.031.851	28.788.678	1.377.113	14,30
AOP-N8 Bolen	621.459	786.594	46.615	20,18
GUZTIRA	42.898.742	52.292.412	2.670.559	14,34

Iturria: Elaborazio propioa

**PLAN OROKORRERAKO PROPOSAMENA: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. LURZORU URBANIZAGARRIA.**

IZENA	Azalera (m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik(m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik (m ² s/m ² a)	Etxebizitza kopura				Dentsitatea (etx/Ha)
				Etxe. Librea	E.T.	G.B.E.	ETXEBIZITZAK GUZTIRA	
AOP-N6 Torkoa	32.170	10.910	0,39	25	27	27	79	25
AOP-N7 Ikastetxeak	43.079	25.458	0,78	50	46	165	261	61
GUZTIRA	75.249	36.368	0,48	75	73	192	340	45

Iturria: Elaborazioa propioa.

**PLAN OROKORRERAKO PROPOSAMENA: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. LURZORU URBANIZAGARRIA.**

IZENA	G.T. Sustatzailea (€)	Salmenta guztiak. Sustatzailea (€)	% 15. Udal Aprobetx. Lurzoruak (€)	Emaitzak (%)
AOP-N6 Torkoa	13.459.835	17.163.370	922.356	13,36
AOP-N7 Ikastetxeak	27.814.050	34.865.527	1.580.193	14,37
GUZTIRA	41.363.885	52.028.897	2.502.549	14,03

Iturria: Elaborazioa propioa.

**PLAN OROKORRERAKO PROPOSAMENAK: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. HIRI LURZORUA (A.B.-KONTZEJUAK)**

IZENA	Azalera (m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik(m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik (m ² s/m ² a)	Etxebizitza kopura				Dentsitatea (etx/Ha)
				Etxe. Librea	E.T.	G.B.E.	ETXEBIZITZAK GUZTIRA	
AOP-M1 Mandaita	2.864,-	720	0,25	3	0	0	3	10
AOP-V1 Billoda-Kanpaiko etxea	6.980	1.680	0,24	8	0	0	8	11
AOP-V2 Mendebaldeko Billoda	8.734	1.720	0,20	7	0	0	7	8
AOP-V3 Billoda -Tertziarioa	32.560	9.809	0,44	16	0	0	16	5
AOP-T2 Zubia	3.698	1.176	0,32	6	0	0	6	16
GUZTIRA	54.836	15.525	0,28	40	0	0	40	7

Iturria: Elaborazioa propioa.

**PLAN OROKORRERAKO PROPOSAMENAK: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. HIRI LURZORUA (A.B.-KONTZEJUAK)**

IZENA	G.T. Sustatzailea (€)	Salmenta guztiak. Sustatzailea (€)	% 15. Udal Aprobetx. Lurzoruak (€)	Emaitzak (%)
AOP-M1 Mandaita	1.094.225	1.386.746	78.142	20,30
AOP-V1 Billoda-Kanpaiko etxea	2.461.232	3.155.957	158.502	21,37
AOP-V2 Mendebaldeko Billoda	2.604.649	3.231.099	157.266	18,36
AOP-V3 Billoda -Tertziarioa	9.404.967	11.142.358	735.018	14,25
AOP-T2 Zubia	1.805.389	2.209.170	101.526	17,13
GUZTIRA	17.370.462	21.125.330	1.230.454	16,57

Iturria: Elaborazioa propioa.

**PLAN OROKORRERAKO PROPOSAMENAK: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
BIZITEGI ERABILERA. HIRI LURZORUA (A.B.-KONTZEJUAK)**

IZENA	Eremuaren azalera (m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik (m ² s/ m ² a)	Eraikigarritasuna Guztira s/gainetik (m ²)
OAP-I1 LEHERGAIK	838.288	0,12	85.440
GUZTIRA	838.288	0,12	85.440

Iturria: Elaborazioa propioa.

**PLAN OROKORREKO PROPOSAMENAK: PLANGINTZA EREMUKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA
ERABILERA INDUSTRIALA. LURZORU URBANIZAGARRIA (A.B.-KONTZEJUAK)**

IZENA	Eremuaren azalera (m ²)	Eraikigarritasuna s/gainetik (m ² s/ m ² a)	Eraikigarritasuna Guztira s/gainetik (m ²)
AOP-I2 Los Llanos II	413.281	0,67	275.335
AOP-I3 Subillabide II	452.046	0,49	221.682
GUZTIRA	865.327	0,57	497.017

Iturria: Elaborazioa propioa.

PLAN OROKORRAREN PROPOSAMENAK: PLANGINTZA JARDUKETEN ZUZKIDURA PUBLIKOKO BIDERAGARRITASUN EKONOMIKOA (SISTEMA OROKORRAK ETA TOKIKO SISTEMAK)

IZENA	HELBURUA	Azalera (m²)	Kostu (€)	Finantziazioa
Mandaita-Kaleko irisgarritasun hobekuntzak	Autobus geltoki inguruko kaleen irisgarritasun hobekuntzak	418	37.500	% 100 UDALA-KONTZEJUAK
Tresponde. Autobus geltokia	Kudeaketa zerbitzuen hobekuntzak (garraioa, hondakina, etb.)	542	200.000	% 100 UDALA-KONTZEJUAK
Langraiz Oka-Ibai parkea	Ingurumen inguruko babesa	3.356	150.000	% 100 UDALA-KONTZEJUAK
GUZTIRA		4.686	387.500	

Iturria: Elaborazioa propioa.

Ayuntamiento de

IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO

Udala

IRUÑA OKAKO HAPO
HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

Eremuak:

AOP-T1 Tresponde

AOP-01 Olabarri,

AASSetako plangintzatik datoz. Bere kudeaketaren parte garatu dute.

AOP-G1 GARABO eremua, eraikigarritasun hazkunde gabeko bizitegi eremu batean, ez da bere errentagarritasuna kalkulatzeko ebaluatzen ez delako baizik eta egoerari konponbide bat bilatzen zaio, bizitegi erabilera bat garatzen ari da finkatutako hiri lurzoru zerbitzu minimoen barruan. Helburua Finkatugabeko Hiri Lurzoru batetik Finkatutako Hiri Lurzoru batera pasatzea da urbanizazio baten bidez, bereziki finantzatua Kontribuzio Bereziengatik.

2.3.- IRUÑA OKAKO HAPO-AREN BIDERAGARRITASUN EKONOMI-FINANTZARIOAREN EMAITZAK

Jarraian Planak aurreikusiak dituen jarduketa guztien emaitzak agertzen dira.

Eragiketarik ondorioztatutako diru-sartzeak eta gastuak, -bai Udalak %15eko aprobetxamendua daukanak zein zama guztiak hartzen dituenak- aurreikusitako epe batean sartzen dira, nahiz eta egikaritze tarteko egutegi zehatz bat ez definitu proposatutako eremu bakoitzerako.

Azpimarragarriena kasu honetan, multzoan Planaren proposamenak ekonomikoki bideragarriak izatea da (diru-sartzeak gastuak baino handiagoak izan behar dira). Ez litzateke zentzuzkoa izango Obrak egiterakoan espazio estankoak kontuan hartzea, normalean kudeaketak sortzen duen ziurgabetasunagatik. Gainera proposatutako jarduketa batzuk beste batzuetara esleituak daude, non bere erantzukizuneko administrazioak udal eremuarena ez denean.

2.3.1.- HASIERAKO PREMISAK

Ondorengo alderdiak kontuan izan behar dira:

- Datu ekonomikoak momentuko errealitatera hurbildutako gutxi gorabeherako estimazioak dira. Benetan azpimarragarriena jarduketaren emaitza “erlatiboa” da (ebaluatutako proposamen bideragarritasun ekonomikoa diru sartze-gastuen ikuspuntutik zein bere neurri portzentualetik, Udalaren batez besteko Aprobetxamenduaren %15a doitzeko).

Lan guztiak ez dira “ekonomikoki” bideragarriak izango, haietariko batzuk “Sistema Orokorrak” izateagatik Udalerriak aurre egin beharreko zamak sortzen dituztelako; hala ere, Udalak bizitegi lurzoruagatik jasotako diru-sarrerak, gastuak sortzen dituztenak finantzatzeko gai diren. Gainera Udalak beste baliabide ekonomikoak dituen begiratu behar da, Planak garatutako sarreren ezgaitasuna arinduko zuten.

Ayuntamiento de
IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO
Udala

IRUÑA OKAKO H A P O HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

Horregatik, Iruña Okako Udalaren iraunkortasun ekonomikoaren analisiari itxaron behar da, egoera ekonomikoa egiaztatzeko Planaren egikaritzeak sortutako kostu guztiei aurre egin ahal izateko eta bere ardurapean egoteko. Aipatutako iraunkortasun Planak azalduko du Udalak sortutako kosteei aurre egiteko dituen baliabideak.

- Erantsitako tauletan aurreikusitako tarte batzuk agertzen dira, planteatutako hainbat proposamenen egikaritzetik eta udalerriz gaineko izaera duten beste batzuei lotuak daudenak.

BIZITEGI HIRI LURZORUA (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
AOP-N1 La Razuela	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N2 Milagros González	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N3 Errota	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N4 Kare-labea	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N5 Iparraldeko Langraiz	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N8 Bolen	LEHENENGO LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA

Iturria: Elaborazioa propioa.

BIZITEGI HIRI LURZORUA (A.B.-KONTZEJUAK) (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
AOP-M1 Mandaita	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA
AOP-V1 Billoda-Kanpaiko etxea	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA
AOP-V2 Billoda –Mendebaldea	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA
AOP-V3 Billoda -Tertziarioa	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA
AOP-T2 Zubia	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA

Iturria: Elaborazioa propioa.

HIRI LURZORU INDUSTRIALA (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
AOP-I1 Lehergaiak	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA HAPO	EZ DAUKA

Iturria: Elaborazioa propioa.

BIZITEGI LURZORU URBANIZAGARRIA (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
AOP-N6 Torkoa	BIGARREN LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA
AOP-N7 Ikastetxeak	BIGARREN LAURTEKOA	HJP ONDORENGO 2 URTE	EZ DAUKA

Iturria: Elaborazioa propioa.

LURZORU URBANIZAGARRI INDUSTRIALA (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
AOP-I2 Los Llanos II	AHT TRAZADURAREN DEFINIZIO OSTEAN	---	ABIADURA HANDIKO TRENA
AOP- I3 Subillabide II	AHT TRAZADURAREN DEFINIZIO OSTEAN	---	ABIADURA HANDIKO TRENA

Iturria: Elaborazioa propioa.

SISTEMA OROKORREN ETA TOKIKO SISTEMEN ZUZKIDURA PUBLIKOAK (PROGRAMATZEA Y EGITEA)

ESPARRUA/ EREMUA	EREMUAREN GARAPEN MAXIMOA	OBREN EGITEA	LOTURA
Mandaita-kaleko irisgarritasunen hobekuntza	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA PLAN BEREZIA	EZ DAUKA
Tresponde-Autobus geltokia	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA PLAN BEREZIA	EZ DAUKA
Langraiz Oka-Ibaiko parkea	HAPO INDARREAN DAGOEN BITARTEAN	8 URTEKO GARAPENA PLAN BEREZIA	EZ DAUKA

Iturria: Elaborazioa propioa.

2.3.2. BALIOZTATUTAKO EMAITZAK

Emaitza hauen aurkezpena lotuta dago aurreko atalaren hasierako premisetara eta dokumentua erredaktatzerakoan agertzen diren galdekizun guztietara (estimazioak dira, udalaz gaineko administrazioen funtzionamendura lotuta daude eta bere jokaera ez da zertan lotuta egon behar Iruña Okaren beharrezanetara, etab.).

Baldintza hauetan:

1. Plan Orokorreko banakako eta multzoka egindako proposamen guztien Hiri Lurzoruan ekonomikoki bideragarriak dira (diru-sarrerak gastuak baino altuagoak dira). Emaitza osoa Eragiketen Batez besteko Irabaziren %14,34an dago, hiri lurzoruan, eta %14,03 lurzoru urbanizagarrian, Iruña Okako nukleoan. Administrazio Batzarreko jarduketetan Eragiketen Batez besteko Irabaziak hiri lurzoruan %16,57koa da.

Zentzu berean, eragiketak bideragarriak direla ikus daiteke eta beraien emaitzak balio trinkoak eskaintzen ditu.

Eremu bakoitzeko zamaz gain ez daude kanpoko gehiegizko zamarik, eragiketen bideragarritasuna mugatzen dutenak.

Eragiketa hauek nahiko marjina dutela usten da ziurtasunez aurrera ateratzeko.

2. Etorkizuna alde batera utzita, Bizitegi Lurzoruaren Aprobetxamenduaren %15 gauzatu da Udaletxerako, 3.901.013 € diru-sartzea suposatuz hiri lurzoruaren proposamen multzoengatik. Honi gehitu behar diogu Lurzoru Urbanizagarriari dagokiona: 2.502.549 €, guztira: 6.403.652 €.

3. Sistema Orokorreko eta Tokiko Sistemen Zuzkidura Publikoen Egikaritze Jarduketak, Jarduketa integratuei erantsiak daudenak, Iruña Okako Udalerako 387.500 €-ko gutxi gorabeherako kosteak suposatuko dute, hortaz Sistema Orokorreko kosteak Aprobetxamenduaren %15etik lortutakoarekin finantza daitekeela ikusten da.

Kasu honetan epeen ezegonkortasunak ez dauka garrantzirik eta ez ditu desorekarik sortzen, egikaritze tarteko aparteko proposamenen bideragarritasuna bermatua dagoelako, guztira 2019-2022 tarteko edozein inbertsioen %36 eskas izango litzateke.

Ayuntamiento de

IRUÑA DE OCA

IRUÑA OKAKO

Udala

IRUÑA OKAKO HAPO
HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

4. Aurreko datuek, aurreikusitako proiektuen ekonomi-finantza bideragarritasuna bermatzen dute. Horrela, Udalak aukera ekonomikoak ditu osatzeko, beharrezkoa baldin bada, aurreko baliabideak: Zorpetze, Altxortegi Geldikina, Udal-tributuen diru sartzea, etab.

Analizatzerakoan Iraunkortasun Ekonomikoa Udalaren aukerak datu zehatzekin behatuko dira, ebaluatuz izan ahal dituen baliabideak.

3.- IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN ANALISIA

3.1.- IRAUNKORTASUN EKONOMIKOAREN OINARRIAK

Proposamenen “Iraunkortasun ekonomikoaren analisiak” behar du hau aurreikusitako Planeamendu orokorraren antolamendu eta egikaritzekin osatzea. Ondoriozko analisiak ezarri, erabaki eta goraiatu behar du Udal Ogasunean (orokorrean bere egitean parte hartzen dutenak) beharrezkoak diren azpiegituren ezarpena, egitean eta mantentzeagatik edo martxan jartzea eta bere zerbitzuengatik sortuko den inpaktua.

Planaren helburu, hiribarruko garapenak eta hornidura, azpiegitura, zerbitzuen...antolamendu zehatzetan sartu gabe, baieztatu ahal da planteatutako lurralde eta hirigintza garapenaren “iraunkortasun ekonomikoaren ebaluazioa” kontsideratu behar dela HAPO eta beste plan eta proiektuek garatzen duten marko orokorraren barruan eta bere kontsiderazio markorik zabalenean lurraldeko ikuspuntutik, gehituz aurreikuspenak LAGen Eremu Funtzionalera.

Garrantzi maila honetako ebaluazio ekonomikoa, -Plan Orokorreko proposamenetan bakarrik ezin da zentratu-, tresnetan oinarrituz zehaztasun mailakatuaren objektua izan behar da, eta hirigintza antolakuntzaren proposamenetan zehaztuz, beharrezko proiektuen egite eta onarpen egitean beharrezkoak izanik.

Iraunkortasun Ekonomiko Analiaren helburua ikuspuntu horretatik “ebaluatea” da, Plan Orokorrek definitzen eta potentziatzen duen lurralde eta hirigintza eredua. Planaren proposamenen iraunkortasunaren justifikazio ekonomikoa ulertu behar da lotuta dagoela Plan Orokorren proposamen bakoitzeko justifikazioarekin; ulertuz, proposamenen osotasuna, beharrezkoak direla, eta badirela ekonomikoki iraunkorrak. Era honetan, aipatutako iraunkortasun ekonomikoa lotuta egon behar da “kopuruan” eta “kalitatean” proposaturiko proposamenen justifikaziora, bai egoitzazko garapenetan bai aktibitate ekonomikoetan, erantzuna emateko zentzu horretan planteatutako eskarietara.

3.2.- IRAUNKORTASUN ANALISIAREN TRESNAK

- HAPOa udalerriko tresna denez, Udalagatik sustatuta, eta dagokionez erabaki eta edukien ardura esparrua, funtsezkoa da planteatzen den Planaren determinazio exekuzio guztietan **egiaztatzea finantziazioaren parte-hartzea**, bideragarria izatea udalarentzat.
- Egiaztatu nahi den aukera edo ahalmen ekonomikoa ulertu behar da programatuta dagoenaren magnitudearen zentzuan eta lotuta egotea udalerriko inbertsio publikoaren eboluzioarekin, zentzukoa izanez aurreikustea etorkizuna epe erdian eta luzean.

Funtsezkoa da aurreikuspen horren oinarria ezartzea premisa sendoekin. Aurreko egonkortasun zirkunstantzietan eta aurreikus daitekeena neurritasunean, asmatze portzentajea anekdota bat izan ahal da bere urritasunagatik; gaur egungo depresio eta konbultsio ekonomiko momentuetan, horizonte zentzudunak behatzea “bitxikeri” bat dirudite.

- Geratzen zaigun bakarra, alde batetik, moderazio eta kontserbazio terminoetan pentsatzea, gure aurreikuspenetan hasierako erreferentzia bezala hartuz - inbertsiokoak, gastuak, diru sartzea, etab.- sostengu bezala balio ahal diren elementu sendoak.
- Azken urteotako aurrekontuak erreferentzia bezala hartu ahal dira –onartuak eta likidatuak-, eta Udalaren Teknikoekin bariazio eta eboluzio irizpideak ezarri.

Nahiz eta beharrezkoa izan kontuan hartzea aurreikusitako Jarduketa Planaren finantziazio iturri guztiak, analisiaren garrantzitsuena izango zen, zentzuko jarrerarekin Diru sartze eta gastuen estimazioan, aurreikusitako inbertsioak aurrera eramán ahal izatea Udalak daukan marko orokorraren barruan. Gainera, segurtasunaren ikuspuntutik behatzea oraindik dituela beste finantziazio iturriak baldin eta muturreko egoera egon (zorpetze, Udalerriko Lurzoru Ondarearen salmenta, etab.).

3.3.- IRUÑA OKAKO TOKIKO OGASUNEN ANALISIA

Udalaren finantzazio aukerak Planean aurreikusitako jarduketan arabera zehazteko, Iraunkortasun Ekonomikoak Udalaren Aurrekontu egitura aztertu behar du etorkizunari begira oinarriak ezarri ahal izateko.

Aurreikusita dagoen debora horizonteko Jarduketa Proposamenen “tarteak” kontuan izanik, badirudi erabili behar duguna zifra osoak edo globalak direla, ezarri ahal izateko jarduketa bandak eta bertan kokatzeko Planaren programazioa. Onartu behar da erabiltzen diren proiektzio ekonomikoak baieztatze bere bideragarritasuna izan behar dutela “egokitzeko gradua”, beraz, erosoagoa eta zentzuzkoa izango da erabiltzea Toki Ogasunaren zifra “osoak”, era honetan, bilakaera zelako izan den ikusteko.

Hasierako premisa hauen ondoren, Iruña Okako Udal Ogasunaren Aurrekontuen analisia zehazten dugu, ondorengo jarduketa aurkibidean oinarrituz:

- Atzera begirako Aurrekontu analisia (2013-2017 epea). Esparru ekonomiko orokorra ziurgabetasuna sortzen du. Hala ere, egoera hau, udal mailara, epe ertainera mantenduko dela usten da. Betiere Udalak maneiatzen dituen egonkortasun aurreikuspenak.
- Denbora tarte honetan “Indize” eta “Ratio” bereizgarrien zehaztapenak, (Aurrezki netoaren Marjina, Diru-sartzeak, Autofinantzatze Maila, Zorpetze Maila, etb.).
- Gastuen (inbertsioen) VI Kapituluen analisi espezifikoak, guren analisisien elementu bereizgarriena.
- Etorkizuneko aurrekontuen bilakaerak ezarri (2019-2022 denbora tarteak). Zentzuzkoena behintzat lau urte luzatzea izango litzateke, (hortaz iraunaldian zortzi gehiago egongo litzateke) baina aurreikuspenak alde batera utzita egoera hauetan “utopikoa” izateko gogoak ematen du.

- Plan Proposamenen ekonomi zehaztapena, intzidentzia bereziarekin Udalak finantzatu behar dituenen.
- HAPOaren Jarduketa Proposamenak.

Analisien esparrua zehazten dituen elementuak:

- Aurrekontuen analisisian urte bakoitzean likidatutako aurrekontuan landuko dira.
- Datu hauen arabera, eta kontuan izanda erabili ahal ditugun hainbat kontzeptu, "Likidatutako Eskubideen" datuak hartuko ditugu, Diru-Sartze eta "Aitortutako Beharrak" Gastuen kasuan. Biak erreferentziazko urtearen aurrekontu errealitatea aurkezten dute, urtean sortutako kantitateak islatzen dute (benetan burutu dena), ordaindu edo jaso dena alde batera utzita kudeaketa arazo bat delako eta ez aurrekontu jarduketena.

Jarraian agertzen diren tauletan Iruña Okako Aurrekontuen bilakaera aztertzen da, aurretik aipatutako premisen arabera.

Aurrekontuen bilakaera, 2013 eta 2017 bitartean ez ditu ia aldaketarik izan (arinki diru-sartzeetan eta Gastuetan apur bat), zehatz mehatz diru-sartzeetan urtetik urterako batez besteko hazkundea, %0,05 landutako tartean eta %0,39 beherapen gastuetan.

Berriz, azpimarratu behar da analisiaren tarteko urteetan izandako jokabide hain ezberdina, hazkunde eta beherapen azpimarragarriekin.

**IRUÑA OKAKO UDALEAN LIKIDATUTAKO AURREKONTUEN BILAKAERA
(Mila Euro)**

URTEAK	DIRU-SARTZEAK		GASTUAK	
	LIKIDATUTAKO ESKUBIDEAK	AURREKO URTEAREKIKO HAZKUNDEA (%)	EZAGUNAK DIREN BETEBEHARRAK	AURREKO URTEAREKIKO HAZKUNDEA (%)
2013	3.309,7	---	2.884,3	--
2014	4.985,5	+50,6	5.014,2	+73,8
2015	4.921,0	-1,1	4.669,8	-6,6
2016	3.948,1	-19,8	4.384,0	-6,1
2017	3.316,9	-16,-	2.839,4	-35,2

Iturria: Iruña Okako Udalak erraztutako datuen arabera egindako taula.

€/biztanle ratioaren aurrekontu datua elementu analisien beste bat eskaintzen digu. Ondorengo taulan ikus daiteke orokorki landutako tartearen batez besteko bilakaera atzera joan dela tarteko urteetan. 2013 eta 2017 urteak konparatuz, landutako tartearen zifra baxuenak ditu, 2017an Mila/€ biztanlera jaitsiz.

Aurrekontu likidatua: € / HABITANTE

URTEAK	€/BIZTANLE
2.013	1.035,3
2.014	1.565,3
2.015	1.519,3
2.016	1.184,2
2.017	980,8

Iturria: Elaborazio propioa.

Aurrekontuen bilakaera orokorreko datu global hauek aurrekontu analisiaren aukera erraztuko dute, Kapituluaren bilakaerari esker, eta diru sartze zein gastuena. Ondorengo tauletan agertzen direnak.

Kapitulu ezberdinen behaketa **Diru-sarrera likidoen** kasuan, izaera globalaren ondorengo ezaugarriak zehazten ditu:

a) Aldaketa azpimarragarrienak, 2013-2017 tartean izan ziren, bereziki Kapitalaren diru-sartzean; nahiz eta Diru-sartze korronteak nahiko garrantzia mantendu, hauek modu erregular batean izan dira.

b) Ezarpen Autonomikoari dagokionez, hau da, I, II eta III kapituluak, hazkunde portzentu jarraitua eta neurritzkoa gauzatu da landutako epe tartean, bereziki CI arekin, biltzeko gaitasun handiena daukana dela.

c) IV. kapitulan (Transferentzia Arruntak), aurrekontuen parte-hartzearen barruan eragin gehiena sortzen duena da, bere parte-hartzeagatik haziz, bai absolutua zein erlaziozkoa, analizatu den tartean, 2017.urtean kokatzeko %45,4arekin, aurten aztertutako tarteetatik portzentaje altuenarekin.

d) Desfaseak eta aldaketa handienak tarteko urteetan “bat ez etortzearekin” izan da, bereziki VII. Kapitulan sortzen dena –Kapital transferentziak- 2013 eta 2016 urteetan asko hazten da, 2017.urtean bereziki murrizteko. Transferentzia hauek izaera finalista daukate bereziki inbertsioen buruketarako- eta gehien bat ahulduko direnak, tradizioz Diru-Sartze korrontek baino izaera aldakorragoa daukatelako.

e) Análisi orokorra, eta bereziki 2017.urtekoa, azken análisisia, Udalaren Diru-Sartze kapitulu saneatua dagoela aurreikusten da, %98ko Diru-sartze korronteak dira, hau da, urteetan zehar aldakortasun moderatua daukatenak eta bereziak dira beraien orekagatik.

KAPITULUZ-KAPITULU DIRU-SARTZEEN BILAKAERA
(Mila Euro)

KAPITULUAK	2013		2014		2015		2016		2017	
	Guztira	% Guzt. gain.	Guztira	% Guzt. gain.	Guztira	% Guzt. gain.	Guztira	% Guzt. gain.	Guztira	% Guzt. gain.
I. ZERGA ZUZENAK	1.259,7	38,1	1.281,7	25,7	1.498,1	30,5	1.423,5	36,1	1.415,8	42,7
II. ZEHARKAKO ZERGAK	0,1	0,-	15,9	0,3	151,4	3,1	92,1	2,3	81,8	2,5
III. TASAK ETA BESTE DIRU-SARTZEAK	282,7	8,6	318,2	6,4	314,9	6,4	216,2	5,5	238,5	7,2
IV. TRANSFERENTZIA KORRONTEA	1.325,5	40,-	1.412,8	28,4	1.399,1	28,4	1.434,4	36,3	1.506,2	45,4
V. ONDAREEN DIRU SARTZEAK	13,9	0,4	20,3	0,4	39,8	0,8	20,4	0,5	19,8	0,6
VI. BENETAKO INB. BEST.	49,8	1,5	40,9	0,8	40,9	0,8	40,9	1,1	0,-	0,-
VII. KAPITAL TRANSFERENTZIAK	377,4	11,4	1.889,6	379,-	1.475,8	30,0	719,5	18,2	54,2	1,6
VIII. AKT. FINANTZARIOEN BARIAZIOAK	0,6	---	6,1	0,1	1,-	---	1,1	---	0,6	---
IX. PAS. FINANTZARIOAN BARIAZIOAK	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
GUZTIRA	3.309,7	100,0	4.985,5	100,-	4.921,0	100,-	3.948,1	100,-	3.316,9	100,-

Iturria: Iruña Okako Aurrekontuen arabera eginda.

Likidatutako Gastuentzako kontsiderazio azpimarragarrienak ondorengoak dira:

a) Gastu aurrekontuen jokaera orokorra irregularra izan da, diru-sartze kasuan eta tarteko urteetan bezala.

b) Diru-sartzeetan gertatzen den bezala, Gastu Korronteen Kapituluetan (I, II eta IV) tartean jokaera erregularrena izan dutenak dira.

c) VI kapituluak -Benetako Inbertsioak- hartzen duen garrantziagatik, izaera irregularrena mantendu duena da, analisisien azken urteotan neurrigabeko hazkundearekin. Beste arrazoen artean, "hondarren" irizpideari lotu ahal zaio eta kapitulu honi esleitzen zaio, Aurrezki Garbiaren menpe dagoena da Diru-Sartze korronteen eta Gastu korronteen artean, zorpetzearen menpe, Udalak baimendu ahal duena eta Diru-sartzeen VI kapituluarena, Kapital Transferentziak.

d) Azkenik, interesgarria da aipatzea Udalaren Finantza zama kapituluak daukaten indar baxua, III eta IX. Kapituluak, analizatutako tarterako oso mesedegarriak direla.

Orokorrean, kapitulu ezberdinen barne datuak konparatuz, inbertsioen mugimenduak jarrera irregularrenak izan direnak dira eta bere magnitudeagatik, funtzionamendu irregularreko arduradun nagusienak dira Aurrekontuen Gastuetan. Ikusi denez, behintzat orokorrean eta sakontasun handia izan gabe, zorpetzea eskatua izan da, honek beste kausen existentzia jakinarazi du, ez esplizitua inbertsioen bilakaera ibiltarioran.

Aurreko analisiekin jasotako datuak globalak izan ahal diren emaitzak eman ditu.

IRUÑA OKAKO HAPO
HASIERAKO ONESPENAREN AGIRIA

KAPITULUZ-KAPITULU GASTUEN BILAKERA
(Mila Euro)

KAPITULUAK	2013		2014		2015		2016		2017	
	Guztira	% Guzt. G.	Guztira	% Guzt. G.	Guztira	% Guzt. G.	Guztira	% Guzt. G.	Guztira	% Guzt. G.
I. PERTSONALA	643,6	22,3	643,5	12,8	648,5	13,9	662,2	15,1	651,8	23,0
II. ONDASUNEN EROSKETAK	1.404,2	48,7	1.350,3	26,9	1.470,2	31,5	1.592,7	36,3	1.490,6	52,5
III. INTERESAK	0,1	0,-	0,-	0,-	0,1	0,-	0,1	0,-	0,1	0,-
IV. TRANSFERENTZIA KORRONTEA	449,3	15,6	444,6	8,9	441,6	9,5	492,3	11,2	451,5	15,9
VI. INBERTSIOAK	323,4	11,2	2.524,7	50,4	2.062,1	44,1	1.352,5	30,9	199,8	7,-
VII. KAPITAL TRANSFERENTZIA	63,1	2,2	4,-	0,9	46,3	1,-	283,1	6,5	45,-	1,6
VIII. AKT. FINANTZARIOEN BARIAZIOAK	0,6	---	6,1	0,1	1,-	---	1,1	---	0,6	---
IX. PAS. FINANTZARIOAN BARIAZIOAK	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
GUZTIRA	2.884,3	100,-	5.014,2	100,-	4.669,8	100,-	4.384,0	100	2.839,4	100,-

Iturria: Iruña Okako aurrekontuen arabera egindakoa.

Beharrezkoa da ikerketa espezifiko eta partzial gehiago egin Aurrekontu barruko egiturari buruz, taldeen datuak xehetasunez eta kalitatearekin ezagutzeko, analisisien helmuga kontuan hartuz.

Ondorengo orrialdetan hainbat ratio zehaztuko dira (bai diru-sartzeena zien gastuena), orokorrean azaltzen ditugun alderdi batzuk azalduko dituzte, ezinezkoa da orokorrean lortzea modu xehatu batean egingo balitz bezala.

3.4.- INDIZEAK ETA RATIOAK

Lan eskemaren arabera, ondoren xehetasun maila handiagoa behar duten analisiak azaltzeko indizeak eta ratioak zehaztuko ditugu.

Koadroak diru sarreraren bilakaeraren analisia egiten du, hau da, Udal-Ugasunak egindako jardueratik datozen diru-sartzeak (kapitulu I, II, III eta V), egiaztatu daiteke hauen bilakaera forma irregularrekoa izan dela. Hala ere, aztertutako denbora tartean diru-sartze bilakaeraren indartasuna susmatzen da, bai termino absolutuetan zein erlatiboetan. Konparaketa diru-sartze arruntekin egin bada balioen sendotasun bat sortzen da, honek Udal Ogasunak osasuntsu dagoela adierazten du. Honela 2013an, diru-sartzeak Diru-sartze Korronteen %47,1ekoak ziren eta 2017an berriz %53a.

IRUÑA OKA DIRU SARREREN BILAKAERA (Mila euro)

URTEAK	D.S AUTONOMOAK	I. AUTÓNOMOS S/PPTO. TOTAL (%)
2013	1.556,4	47,1
2014	1.636,1	32,8
2015	2.004,2	40,8
2016	1.752,2	44,4
2017	1.755,9	53,-

Iturria: Iruña Okako aurrekontuen arabera egindakoa.

Gastuen ikerketa xehatuan, eranstean den taulan, tipologikoki gastu motaren arabera sailkatuak agertzen dira: Ohiko Gastuak, Kapital Gastuak eta Finantza Eragiketak, eta bakoitzaren parte-hartzea globalaren barruan.

GASTUEN BILAKAERA TIPOLOGIAGATIK
(Mila euro)

URTEAK	OHIKO G.	% Guztiaren G.	KAPITAL G. (*)	% Guztiaren G.	FINANTZA ERAGIKETAK	% Guztiaren G.
2013	2.497,1	86,6	387,1	13,4	0,1	0,-
2014	2.438,4	48,6	2.534,8	51,4	0,0	0,-
2015	2.560,3	54,9	2.109,4	45,1	0,1	0,-
2016	2.747,2	62,6	1.636,7	37,4	0,1	0,-
2017	2.593,9	91,4	245,4	8,6	0,1	0,-

(*) Inbertsioak barne.

Iturria: Iruña Okako aurrekontuen arabera egindakoa.

Azterketak arreta jarri beharreko alderdi garrantzitsuak aurkezten ditu, bereziki argibide ikuspuntutik. Laukian agertzen den zutabe bakoitzak hausnarketa garrantzitsu bat adierazten du:

- Gastu arruntuei dagokionez, tartean nahiko orekatua mantendu da balio absolutuen ikuspuntutik. Balio erlatiboetan berriz, oso handia da, bereziki Inbertsioei dagokionez. G.A. 2013 eta 2017 urte bitartean %3,9 hazi da, erlatibo forman berriz, 2013ko Aurrekontuetan %86,6 izatetik 2017an %91,4 izatera pasatu da. Bistan denez, datu hauen azalpena gainontzeko kapituluaren bilakaerarekin erlazionatuta dago, azken urteotan inbertsio efektuaren beherapen azpimarragarria izan da, hortaz erlatiboeko parte-hartze datu hau ezinbestekoa da dagokion neurrian kontuan hartzeko.
- Finantza Gastuak ikusten den bezala ez dira existitzen. Hortaz Udala ez da zorpetuko.
- Azkenik, Kapital Gastuak, aztertutako denbora tartean datu aldakorrenak aurkezten duena da. Ohikoa denez, alderantzizko erlazioa existitzen da Gastu Arrunten eta Kapital Gastuen artean (islatuak bereziki inbertsioetan). Interesezko da Udalak

zorpetzeari ez duela jo aurreikusitako inbertsioei aurre egiteko, baizik eta Udalaren ohiko jarduerarekin sortutako Aurrezki Garbiarekin. Funtzionamenduaren ikuspuntutik forma ona bada zorpetzea saihesten da-, egia da galdu ahal dela eta beharrezkoa izatekotan udal inbertsio maila hazi ahal da.

Analisisa osatzen da Diru-sartze eta Gastuei buruzko datu azpimarragarrien ratio batzuekin.

Jarraian agertzen diren ratio eta indizeak interesgarriak dira Udalaren “mugimenduak” islatzen dituzten momentutik.

Atxikitako taulan Autofinantzatze Maila islatua agertzen da, Tokiko Diru-Sartzeen gaitasuna agerian uzten du Gastu Arruntak finantzatzeko. Garrantzitsua da neurri handiago edo txikiago batean IV Kapituluarekiko (Diru-sartzeak, Transferentzia arruntak) menpekotasuna adierazten duelako .

Taula aztertzerakoan eman ahal den azalpenean normaltasuna islatzen da, datuei buruz egiten den aurreko iruzkinei dagokionez. Azpimarragarriena Autofinantzatze Maila da, %67,7koa da 2017an (Transferentzia arruntak, neurri handi batean Gastu Arruntak finantzatzeko Diru-sartzeak estaltzeko). Datu hau nahiko positiboa da Udalaren egoera ebaluatzerako orduan.

AUTOFINANTZATZE MAILA (Mila Euro)

URTEAK	D.S. AUTONOMOAK	GASTU ARRUNTAK	D.S.A./G.A. (%)
2013	1.606,2	2.497,1	64,3
2014	1.677,-	2.438,4	68,8
2015	2.045,1	2.560,3	79,9
2016	1.793,1	2.747,2	65,3
2017	1.755,9	2.593,9	67,7

Iturria: Iruña Okako aurrekontuen arabera egindakoa.

Aurrezki Gordinaren taulen emaitzak aurretik aipatutako gauza positiboak azpimarratzen ditu.

Gainontzeko Udaletxeekin konparaketa bat ezarri gabe, datu nagusia ez da larritzeko Iruña Okako Udalaren egiturazko aurrekontuetan. Diru-sartzeen Transferentzi Arruntak 2017.urteko Aurrekontuen Diru-Sartzeen %45,4 da, eta gainera, udala ez dago zorpetua. Hala ere, ezin da ahaztu Gastu Arrunt handietan ezin dela jauzi. Nahiko orekatsuak direnez hazkunderan saila litzateke moztea, aurrekontuetan desorekak sortuz prozesu orokorrean sartuta egongo ez balira.

Orokorrean eta Udal Ogasunaren analisiaren ondorioa bezala, zergarik gabeko udal ekonomi bati buruz ari gara, maniobra gaitasunarekin bere aurrekontu mailarako, etorkizunari begira ahalmen onarekin, eta Iruña Okako garapenean modu eraginkorrean parte-hartzen jarraituz.

AURREZKI GORDINA (Mira Euro)

URTEAK	D.S.A	G.A.	AURREZKI GORDINA	%A. B. S/ D.S.A
2013	2.881,9	2.497,1	384,8	13,4
2014	3.048,9	2.438,4	610,5	20,-
2015	3.403,3	2.560,3	843,-	24,8
2016	3.186,6	2.747,2	439,4	13,8
2017	3.262,1	2.593,9	668,2	20,5

Iturria: Iruña Okako aurrekontuen arabera egindakoa.

3.5.- UDALEKO FINANTZA AHALMENA: 2019-2022

Bilakaera historikoa aurreko epigrafeetan aurrekari jarrita, Udal Aurrekontuan osatzen duten Diru-Sartze eta Gastu kapitulu ezberdinetan zelan bilakatu den helburu dauka. Hasiera batean bere analisiak frogatzen du barne bilakaera oso homogeneoa izan dela, nahiz eta

aurrekontuen funtzionamendu hunkitu duten aldaketa azpimarragarriak ez izan. Datu interesgarrietan egonkortasuna eta sendotasuna aurkezten dute, etorkizuna lasaitasunez begiratzeko.

Futurismo egitea arriskua handia da; argi dago aldaketak oso azkar egiten ari direla, nahiz eta, kasu askotan hazkunde moderatua pixkana egitea, etab., beti suertatzen dira elementuak bilakaera eraldatu egiten dutenak.

kapitulua existitzen dira (bai diru sartzeetan bai Gastuetan) mugimendu nahiko kontrolatuekin eta aurreikuspena "nahiko erraza" dela bere, Ohiko Transferentziak esate baterako (Diru sartzeen IV Kapitulua), hala eta guztiz ere, Gastuen VI Kapitulua (Inbertsioena) gure helburu nagusia HAPOaren barruan, bilakaera ibiltariak izaten ditu eta ez oso uniformeak. Kapitulua hau, kasu askotan, behin ebaluatuta hondakin elementu bat bete behar dena edukiekin kontsideratzen da, Ohiko diru sartze eta Ohiko Gastuen arteko aldearekin osatuz. Beste kasu batzuetan inbertsio aurreikuspenak ezartzen dira, gairidituz benetako likidazio finala, horrek aldaketa handiak sortzen ditu Kapitulua honen emaitzan, eta orokorrean, Aurrekontu finalaren emaitzan.

Segurtasun eza guzti honetan jakina denez, eragina dauka, izaera politikoko erabakiak, ia beti, pertsonal teknikoa ez da gai aurreikusteko, horregatik gai hauetatik datozen aldaketak ezin dira zehaztu portzentaje egoki batean.

Azkenengoz, esan behar dugu gaudela 8 urteko aurreikuspenen aurrean, berez, aldaketak oso desberdinak izan ahal dira hasierakoekin alderatuz eta are eta gehiago duela gutxi bizi diren eta bizitzen ari garen momentu ekonomiko aztoratuekin. Zentzu honetan, erabaki da baloratzea bakarrik 2019-2022 (laurteko) epeko Diru-sartze eta Gastuen Aurrekontuak, inbertsioen aurreikuspenak ez daudelako, eta bigarrenez, aurreikuspen ibiltariak izan ahal direlako, egokiena dela kontsideratzen dugu, aspektu honek ez ditu gehiegizko konplexutasunak sortu behar, zeren eta behin lehenengo 4 urteko Aurrekontuak determinatu eta ikusita Inbertsio Planean sartuta dagoela, gainontzekoekin ez baitira diferentzia asko egon behar.

Zalantza hauen aurrean badago benetako gertaera bat, normalean egiten diren estimazioak gehiegizko kontserbadorismoan "erortzen" dira, horrek era onargarriago batean

akatsak zuzentzea faboratzen du; okerrago izango zen aurreikuspenak definitzea era zabalago batean, hazkunde eskasak sortuz. Azken finean, zeozer bereizten baldin badu esparru honetan aurreikuspenak egiten dutenei da bere “eustea”, kokatuz beti, orokorrean, errealitatearen azpitik.

Landutako aurreikuspen ekonomiko-finantzarioetan landutako denbora tartean egindako inbertsioak kokatu ahal badira, argudioak hartuta, egin ahal izango diren seinale da.

Aurreko paragrafoetan aipatu ditugun prebentzio guzti hauekin, hurrengo urtetarako Diru-sartze eta Gastuen Aurrekontu Kapitulu desberdinen hazkunde irizpideak ondoren ezarriko ditugu. Nahiz eta aurrekontu areagotzearen estimazioak kontsultatuta egonda Iruña Oka Udaleko pertsonal teknikoaren, ezinezkoa da ziurtasun osoz dagoen zalantza maila, nahiz eta epe laburreko horizontean izan; gainera, kontuan izan behar dira batzuetan gertatzen diren ezusteko aldaketak (Udalaz gaineko Erakundeen bilketa hazkundeak, aurreikusita ez dauden inbertsio konpromisoak, etab.).

Hortaz, analisiaren benetako interesa aurreikusitako estimazioen koherentzian dago eta Aurrekontuetan Jarduketa Programak daukan kokatzean (inbertsioak), emaitzak behartu barik.

Aurrekontuen Diru-Sartze eta Gastuen arteko erlazioari dagokionez, hazkundearen aurreikuspenak ondorengo tauletan agertzen direnak dira (irizpide orokorra bezala 2018.urtean datuak hartuko ditugu, Udalak onartutako Aurrekontuen bidez).

Estimazioak, bai Diru-sartze zein Gastuen kasuan, euskarri esparru batean egongo da.

Jarraian, Diru-Sartze eta Gastu Kapitulu (lehenengo bi taulak) hazkundearen **portzentajezko estimazioen** ondoren, 2019-2022 tarterako balio absolutuetan Udala Aurrekontuen **aurreikuspenak** agertzen dira (azkenengo bi taula).

Aurreko premisekin Iruña Okako Udalaren (2019-2022) etorkizuneko Aurrekontuen gutxi gorabeherako hurbiltasuna egin da. Hortaz, minimo eremu honen mugimendu gaitasunean, Planean Proposamenen bideragarritasuna ezarriko dugu.

Estimazio hauek izaera koherente baten barruan, aldatuak izan daitezke, aurreikusi direnei bilakaera ezberdinak ezarriz; hala ere, eta zehaztasunez aztertu ondoren, zuzenaren barruan daudela kontsideratzen dugu

Interesgarriena gutxi gorabeherako eredu baten barruan pieza guztiak kokatzea da, nahiz eta barneko desdoitzeak sortu aurrekontuen kapituluetan.

Maila global batera, balioztatutako Diru-sartzeak zein Gastuak (2019-2022) tartean arinki hazten dira, aurreko urteekin bat etorritz. Honela, Diru-Sartzeen Aurrekontua, %0,98 haziko da, urteko batez bestekoari dagokionez, eta %1,80 Gastuen arabera.

DIRU SARREREN BILAKAERA (HAZKUNDEAREN AURREIKUSPENAK)
(%)

KAPITULUAK	URTEAK			
	2019	2020	2021	2022
I	+ 5	+ 3	+ 1	+ 1
II	+ 5	+ 1	+ 1	+ 1
III	+ 0,5	+ 0,5	--	--
IV	+ 2,5	+ 2,5	--	--
V	--	--	--	--
VI	--	--	--	--
VII	--	--	--	--
VIII	--	--	--	--
IX (*)	--	--	--	--

(*) Ikurrak – esan nahi du urte honetarako ez dagoela hazkunde txikiagotzerik aurreko urtearekin konparatuz.

(*)(*) 2019.urtean Energiako Ministerioak 900.000€-ko mailegua izango du 10 urteetan zehar itzultzeko "0" interesean (Urtero 90.000€).

Iturria: Elaborazio propioa.

GASTUEN BILAKAERA (HAZKUNDEAREN KALKULUA)
(%)

KAPITULUAK	URTEAK			
	2019	2020	2021	2022
I	+ 5	+ 2	+ 2	+ 2
II	+ 1,5	+ 1,5	+ 1,5	+ 1,5
III	--	--	--	--
IV	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,5	+ 0,5
VI	--	--	--	--
VII	--	--	--	--
VIII	--	--	--	--
IX (*)	90.000	90.000	90.000	90.000

(*) Ikurrak – esan nahi du urte honetarako ez dagoela hazkunde txikiagotzerik aurreko urtearekin konparatuz.

(*)(*)900.000€.-ko maileguaren amortizazioa.

Iturria: Elaborazio propioa.

Balio absolutuetan Diru-Sartze eta Gastuen Aurrekontuak ondorengo tauletan aurkitzen ditugu.

DIRU-SARTZE AURREKONTUEN BALIOZTAPENA (2019-2022)
(Mila Euro)

KAPITULUAK	2018	2019	2020	2021	2022
I. Zerga zuzenak	1.394,9	1.464,6	1.508,6	1.523,7	1.538,9
II. Zeharkako zergak	115,-	120,8	122,-	123,2	124,4
III. Tasak eta beste inb.	246,7	247,9	249,2	249,2	249,2
IV. Transf. korrontean	1.531,-	1.569,3	1.608,5	1.608,5	1.608,5
V. Ondar. diru-sartzea	28,5	28,5	28,5	28,5	28,5
VI. Benetako inb.	0,-	0,-	0,-	0,-	0
VII. Kap. transferentzia	534,2	534,2	534,2	534,2	534,2
VIII. Akt. Finantzarioen bariazioak	15,-	15,-	15,-	15,-	15,-
IX. Pas. Finantzarioan bariazioak	0,-	900,-	0,-	0,-	0,-
GUZTIRA	3.865,3	4.880,3	4.066,-	4.082,3	4.098,7

(*) Estimaziorako Iruña Oka Udalak 2018.urterako onartutako Aurrekontu Orokorrak abiapuntu hartu dira.

Iturria: Elaborazio propioa Iruña Okako Udalak erraztutako datuen arabera.

GASTUEN AURREKONTUEN ESTIMAZIOA (2019-2022)
(Mila Euro)

KAPITULUAK	2018	2019	2020	2021	2022
I. Pertsonala	718,5	754,4	769,5	784,9	800,6
II. Ondasunen erosketak	1.583,9	1.607,7	1.631,8	1.656,2	1.681,1
III. Interesak	10,1	0,-	0,-	0,-	0,-
IV. Korronteen transf.	437,7	439,9	442,1	444,3	446,5
VI. Inbertsioak	1.055,1	1.055,1	1.055,1	1.055,1	1.055,1
VII Kapital transferentzia	55,-	55,-	55,-	55,-	55,-
VIII. Akt. Finantzarioen bariazioak	15,-	15,-	15,-	15,-	15,-
IX. Pas. Finantzarioan bariazioak.(*)(*)	0,-	0,-	90,-	90,-	90,-
GUZTIRA	3.865,3	3.927,1	4.058,5	4.100,5	4.143,3

(*) Estimaziorako Iruña Oka Udalak 2018.urterako onartutako Aurrekontu Orokorrek abiapuntu hartu dira.

(*)(*)Energia Ministerioaren urteko maileguaren itzultzea.

Iturria: Elaborazio propioa Iruña Okako Udalak erraztutako datuen arabera.

Iruña Okako Aurrekontuen zehaztapenak Planaren Ekonomi Iraunkortasunari buruzko hausnarketak ezartzerako orduan egokitzeak posible egiten du.

Sakontzeko beharrezkoa izango da indizeak eta ratioak ezartzea, egiturazko aurrekontuak egokiago definitzea.

Aurkezten diren tauletan, barne analisi baten bidez Iruña Okako Udalak aintzat hartutako aurrekontuen nahikotasun egoera teorikoa islatzen saiatzen du, Hiri Antolakuntzaren Plan Orokorrean aurreikusten diren Inbertsioen finantzazioari begira.

Lehenengo kasuan inbertsioetara zuzendu daitezkeen kantitateak zehazten dira Gastu Arruntak behin estali ondoren eta Iruña Okako Udalaren zorpetzearen amortizazioari aurre eginez.

Bigarren taulan eta plano hipotetikoa jarraituz, inbertsio aukerak ikasten dira (Aurrekontuetan aintzat hartuta), aurrekontuen ohiko funtzionamenduaren beste diru-sartzeei arreta jarri barik (zorpetze baliabidea barne eta Aprobetxamendutik ondorioztatutako %15ko diru-sartze handiagoak). Egiatzatu ahal denez finantziazio aukerak egiazkoak dira eta Udalak aurkeztutako datuetan baimenduko dituzte kantitate handietan inbertsioak, Udala zorpetu ahal zelako egoera faboragarrietan 8.500.000€-ko maileguarekin.

AURREKONTUAREN MARJINA OPERATIBOA
(Mila Euro)

URTEAK	D.S. AUTONOMOAK	D.S. AUTONOMOAK AURREKONTU GUZT. GAINETIK (%)
2019	629,1	629,1
2020	673,4	583,4
2021	647,7	557,7
2022	621,3	531,3

(*) Aurrezki Gordina: Diru-Sartze Arruntak- Gastu Arruntak.

(*)(*) Eskuragarri dagoen Aurrezki Garbia: Aurrezki Gordina – Zorraren Amortizazioa L.P.

Iturria: Elaborazio propioa.

AURREIKUSITAKO AURREKONTUEN EGOERA

(Mila euro)

URTEAK	ERABILGARRI DAGOEN AURREZKI GARBIA	BESTE DIRU- SARTZEAK
2019	629,1	8.500.000 (*)
2020	583,4	
2021	557,7	
2022	531,3	+6.400.000 (*) (*)

(*) Maileguaren bidez balizko zorpetze maila maximo.

(*) (*) Batez besteko Aprobetxamenduaren %15eko Diru-Sartzeak.
Iturria: Elaborazio propioa.

Islatu nahi izan dena izan da Iruña Okako Udalak baliabide nahikoak, gaurkoak eta etorkizunekoak dituela da, HAPOtik ondorioztatutako inbertsioen betebeharreari aurre egiteko eta ohiko jarduerari aurre egin ahal duena ohiko inbertsioekin.

Betetzearen bidez agerian jarritako mugak:

- * Aurrekontuen Egonkortasuna.
- * Iraunkortasun Finantzarioa.
- * Gastuen muga.

Iruña Oka Udalean ez daukate eraginik, Iruña Okako Aurrekontu Orokorren Likidazio Txostenean agerian geratzen den bezala 2017. Urte itxierarako. Bertan 38/2013 Foru Arauaren betetzea aurreikusten da.

Edozein kasuan, Udaletxearen nahikotasuna HAPOaren aginduak betetzeko inbertsio gaietan benetakoak dira.

* Balioztatutako Diru-Sartzeak, Lizentzia Obretatik ondorioztatuak, lau milioietara heldu daitezke.

* Era berean, Diruzaintzaren Soberakina 2017.urterako positiboa da.

* Gainera kontuan izan beharko ziren zergetatik sortutako diru-sartzeak: OHZ, tasak etb..., bere oreka oso altua da.

* Diru-sartze handiagoak Korronteen Transferentziengatik, ondorioztatua maila demografiko handi batetik.

Gastuetan eta egungo egoeran, Gastu korronteez kapitulua hunkituena Ila da, Kapituluaren hazkundera %10 baino gehiago ez luke lortuko.

Balioztatutako datuekin, Iruña Okako Udalean nahiz eta Diru-Sartze eta Gastuen ebaluaketa xehatu bat ez egin baieztatu ahal izatea HAPOak burutzeagatik zailtasun ekonomikoak ez direla sortzen benetan interesgarriena da, hau da, ekonomikoki iraunkorra izanda.

Orokorrean HAPOaren eginkizunak aurrera eramatearen arazo bakarra Udalaren kudeaketa gaitasuna da, eta ez inbertsioaren maila.

Azken finean, eta HAPOaren garapenetik ondorioztatzen diren inbertsioetan eragina daukana, posibleak direla esan daiteke, tokiko jarduketak direlako, auto-kudeatzaileak eta hirigintza garapenaren menpe ez daudenak.